

ikke er Herre over, et Forhold, der gaar sin Gang uafhængig af Tingets Afstemning, at Teatret er det samme for Kultusministeriets Budget som Vestindien for Finansministeriets, det vil sige, et Hul i Finanshovedkassen, hvoraf Pengene ganske jævnt, men ustandselig rulle ud. Der kunde godt drages flere Sammenligninger end just denne mellem Teatret og de vestindiske Forhold; herpaa skal jeg dog ikke komme ind, men jeg skal blot gøre opmærksom paa, at lige saa lidt som de vestindiske Kommuners Budget overholdes, hvad Udgiftssiden angaar, lige saa lidt overholder Teatret det Udgiftsbudget, som Ministeriet regelmæssig Aar efter Aar stiller op. Teaterbudgettets Udgiftsside er stadig bleven overskredet enkelte Aar, de sidste Aar endogsaa stærkt. Jeg mindes saaledes, at Overskridelsen i Finansaaret 1896-97 endogsaa var større end i det Aar, da den i den Fallesenske Periode var allerhøjest paa Udgiftssiden. I det sidste Finansaar er Forholdet en Smule bedre, men, som sagt, Udgiftssiden paa Budgettet er stadig bleven overskreden, og Udgifterne ere stadig gaaede op ad. Naar ikke desto mindre Forholdet over for Statskassen har været noget bedre i de senere Aar end tidligere, er Aarsagen, som jeg allerede har peget paa, ikke den, at Udgifterne ere blevne mindre, men at der er kommet mere Interesse hos Befolkningen for at gaa i Teatret, at Befolkningen maaske har vendt sig noget mere fra Varietéerne og er gaaet mere i Teatret, thi Udgifterne ere, som sagt, vedblivende regelmæssig stegne. Enkelte Aar kan der være nogen Formindskelse saaledes som i det sidste Aar, men ellers er Forholdet, som jeg har nævnt. Teatrets hele Forhold ere og have været en Skuffelse, naar man ser hen til, hvad man gik ud fra i 70'erne, da man skulde bygge det ny Teater. Den Gang hed det sig om det gamle Teater, at Scenen var god, at den fejlede intet, at den var god at bruge for Kunstnerne, at Tilskuérpladsen var for lille, og at det derfor gjaldt om at bygge saaledes, at man fik en større Tilskuérplads, thi saa vilde Teatret bedre kunne bære sig. Saaledes hed det i 70'erne, og i Stedet for at bygge det gamle Teater om og der indrette en større Tilskuérplads valgte man at bygge et nyt Teater med en ny Scene og en ny Tilskuérplads. Man fik det ny Teater. Overskridelsen paa Bygningen var jo betydelig, men paa dette Forhold skal jeg ikke komme ind, det er i alt Fald ældre ærede Medlemmer temmelig velkendt.

og det viste sig saa, at det blev en Skuffelse helt igennem. Dette, at Teatret nu bedre skulde kunne bære sig, blev en Skuffelse. Benyttelsen af den ny Scene blev en Skuffelse for Kunstnerne, alle ere efterhaanden blevne mere eller mindre misfornøjede. Publikum klager, Teatret klager, og Rigsdagen klager, jeg ved snart ikke noget Menneske, der ikke klager over Forholdene i Teatret, det skulde da være den højtærede Kultusminister. Jeg har ikke hørt ham ytre sig i saa Henseende, men jeg har heller ikke hørt ham udtale sig særlig fornøjet med de bestaaende Forhold. Hvorledes stiller nu den højtærede Minister sig over for dette Forhold? Det umiddelbare Indtryk synes mig at være, at Ministeren helst vil blive staaende ved det gamle. Han møder nemlig med de to Forslag angaaende Teatrets Forhold saa sent paa Samlingen, at man allerede af den Grund kunde befrygte, at der ikke vilde komme noget ud af dem. Og han møder saa sent med disse Forslag, skønt der synes mig at have været god Grund til at møde med dem længe før. Det er mere end Aar og Dag, siden Teaterkommissionen afgav sin Betænkning. Det var længe før Jul, at Tilbudet fra Bankdirektør Heide forelaa, og det er sikkert nok, at Teaterloven, som det 3dje Forslag omhandler, udløber. Man skulde derfor have ventet, at der allerede tidligere var blevet forelagt Forslag om Ordning af Teaterforholdene. Ministeren har, som sagt, ikke forelagt dem, og alt synes mig at tyde paa, at der hos Ministeriet ikke er nogen synderlig Begejstring for at komme til nogen ny Ordning. Efter de Udtalelser, der faldt forleden ved Forelæggelsen, synes Ministeren at staa som en tvivlende Mand. Han sagde nemlig: „Jeg maa tilstaa, at jeg og mine Kolleger i Regeringen have haft store Betænkeligheder ved dette Beløb, men vi have dog ment at burde forelægge Sagen for Rigsdagen til Forhandling. Særlig har den Betragtning gjort sig gældende, at nu er der en Mulighed for at gennemføre denne Plan, og benyttes ikke det nuværende Tidspunkt, er det et Spørgsmaal, om den nogen Sinde vil kunne gennemføres.“ Og paa et andet Sted udtaler han: „Jeg maa udtale, at hvor store Betænkeligheder jeg end af finansielle Grunde har haft ved dette Forslag, har jeg dog ikke villet paatage mig Ansvar for at nægte at bringe frem til Forhandling et Forslag, der havde en saa stor Betydning for Udviklingen af Teaterkunsten herhjemme.“ Jeg kan ikke se bedre, end at